

PRISIKĖLIMAS

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos laikraštis

Sekmadienio katechezė

Dekanas klebonas mons. Vytautas Grigaravičius

Pelenų diena – gavėnios pradžia

Kasmet Pelenų trečiadienį girdime Joelio raginimą sugrįžti pas Viešpatį „pasninku, versmu ir raudojimu“ (Jl 2,12). Tai verčia žvelgti į gavėnią kaip į niūrų, tamsų laiko tarpą, skirtą nuodėmėms skaičiuoti, už jas atgailauti ir įsipareigoti būti geresniam.

Mieli broliai ir seserys Kristuje, toli gražu gavėnia nėra tik tam skirta. Tai laikas, kai Viešpats kviečia sugrįžti pas Jį. Jis trokšta išlaisvinti mus iš slegiančių minčių, pasaulio negerovių. Mes gyvename pasaulyje, kuris, anot šv. Jono, yra priešiškas Dievui, nes lengvai leidžiasi suvedžijamas Tamsos kunigaikščio. Šiandien pasaulyje vis labiau stiprėja abejingumas Dievui ir viskam, kas kyla iš Dievo. Tai neišvengiamai veda prie to, kad vis dažniau susiduriame su liūdesiu, sukeliančiu nusivylimą, kartėlį, nevilgtį. Žmogus nu toles nuo Dievo, neberanda laimės net tenkindamas savo instinktus, siekdamas kūniško malonumo, asmeninės materialios gerovės. Būtent pasaulis tik tai ir siūlo, todėl žmogų dažnai apima depresija, nepasitenkinimas gyvenimu. Su tokia pačia nuotaika žmogus žvelgia ir į Bažnyčią, nes ir patys krikščionys permelg linkę liūdeti. Kai kuriems krikščionybė tapo melancholiško gyvenimo, draudimų ir prievolių sinonimu. Net ir šiandien yra krikščionių, kurie atsisako teisės džiaugtis, kol pasaulyje viešpataus ligos, badas ir

karas! Štai kodėl Bažnyčia nuolat kartuoja, jog krikščionybė yra džiaugsmo religija, kad Dievas yra Džiaugsmas ir kad Evangelija turi mums suteikti džiaugsmo.

Popiežius Paulius VI rašė: „...mes norime paraginti jus, Katalikų Bažnyčios sūnūs ir broliai, gyventi ramybėje ir džiaugsmu, jums atkartodami šv. Pauliaus žodžius: Visuomet džiaukitės Viešpatyje! Ir vėl kartojau: džiaukitės!“ (Fil 4,4). Todėl ir mes džiaugsmingai pasitikime gavėnios laikotarpį. Nusigręžus nuo savo nuodėmių, atlikus nuosirdžią atgailą, mūsų nebeslėgs kaltės ir gėdos jausmas, tapsime kupini vilties, o mūsų širdys prisipildys džiaugsmo. Kasdien galime pasitikrinti save, ar buvome dėmesingi, jautrūs ir švelnūs savo šeimos nariams, kaimynui, darbe, sutiktiems žmonėms gatvėje, autobuse, troleibuse? Ar buvau sąžiningas ir atsakingai atlikau man pavestus darbus? O gal sukčiavau, kitų sąskaita pasipelniau, tinginiau ir buvau aplaidus? Prisipažinkime, kad kiekvienas poelgis, prieštaraujantis Dievo įstatymui, slegia, neramina, sukelia liūdesį ir stumia į nevilgtį. Būtent daugybė mažų nuodėmių, anot šv. Augustino, virsta didžiule upe, kurios tėkmė žmogaus valia nesustabdoma.

Evangelijoje Jėzus kalbėjo savo mokiniams, taip pat ir mums apie išmaldą, maldą ir pasninką.

Jei viską darysime vien dėl to, kad būtume teisūs žmonių akyse, kad būtume jų giriami, tai gali atnešti tik pasitenkinimą savimi, bet negalime tikėtis „užmokesčio iš savo Tėvo danguje“ (Mt 6,1).

Taigi, mielieji broliai ir seserys Kristuje, džiaugsmingai pasitikime gavėnią, trokšdami geriau pažinti Jėzų, siekdami atsinaujinti, pakeisti savo gyvenimą pagal Jo Evangeliją. Atsiminkime, kad gavėnia yra malonės laikotarpis, per kurį gali išaugti mūsų tikėjimas, viltis ir artimo meilė. Nuosirdžia malda prašykime mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus, kad suteiktų stiprybės ir jėgų išbūti Jo artume ateinančias keturiasdešimt dienų, kad padėtų išlaikyti į Dievą nukreiptą žvilgsnį, o Šventoji Dvasia veiktų mumyse ir skatintų daryti gerus darbus. Amen.

Sveikiname naujajį parapijos vikarą – kun. Virginijų Vaitkų OFM Cap!

Mūsų parapijoje nuo sausio mėn. darbuojasi naujas vikaras – kun. Virginijus Vaitkus OFM Cap. Ypač džiaugiasi šiuo paskyrimu tie mūsų organizacijų nariai, kuriems kunigas Virginijus tapo artimiausiu patarėju ir dvasios vedliu.

Sveikindami Jus, kartu linkime vaisingo bendradarbiavimo pastoracinėje veikloje skelbiant ir įgyvendinant Dievo žodį.

Kun. Vincas Kudirka

Kas yra tikrasis pasninkas?

Pasninkas toks, kokį mes jį įsivaizduojame, kartais yra ne visai toks, arba tiksliau pasakius, turėtų būti ne toks. Pavyzdžiui, senovės izraelitai tradicinį pasninką pirmiausiai praktikavo kaip atgailą, kuri reikė norą išpirkti savo klaidas, troškimą būti tobulesniu žmogumi, nusižeminti prieš Dievą. Pasninkas buvo įgyvendinamas atsiribojimu nuo tam tikrų dalykų, išoriškai parodant savo atgailą už klaidas: antai izraelitai apsirėngdavo tam tikru drabužiu (ašutine), net nesiprausdavo, nedirbdavo įprastų darbų.

Pasninkas, kaip reiškinys, suprantamas ne religine prasme, atėjo iš senųjų civilizacijų ir reikė organizmo apsaivalymą, tarsi savotišką detoksikaciją. Buvo tikima, kad pasninkas žmogui gražina šviežumą, kad tai fizinis žmogaus atsinaujinimas, galbūt net dvasinis. Religinio požiūriu pasninką suprantame giliau negu tik fizinį atsinaujinimą, negu tik nevalgymą. Pasninkas reiškia priartėjimą prie Dievo. Kodėl?

Žmogus yra prisirišęs prie žemiškų dalykų, turi įvairių priklausomybių, kurios jam dažnai trukdo gyventi. Negalima sakyti, kad pasninkui skirtas laikas suvaržo žmogų, bet pats žmogus laisva valia pasirenka atsisakyti tam tikrų dalykų arba juos apriboti, pvz., nevalgyti tam tikro maisto ar nežiūrėti televizijos serialų, prie kurių prisirišęs žmonės tuščiai eikvoja laiką. Gavėnios laikas kviečia permąstyti, peržiūrėti savo gyvenimo vertybes. Evangelijoje

Jėzui priekaištaujama, kad jo mokiniai nepasninkauja, o Jėzus gražiai atsako, ar gali vestuvių svečiai gedėti, kai jų tarpe jaunikis? Jie pasninkaus, kai Jo nebus (Mt 9, 15). Ko Jėzus tikisi iš mūsų pasninko? Tik ne to, kad būtume sugižusiais veidais, o kad tuo metu sugebėtume kitam laimės suteikti.

Pasninką, kaip visuotinį reiškinį, Bažnyčia įvedė 3 amžiuje. Iki tol pasninkas neturėjo konkrečių siekių ir žmonės jo laikydavosi pavieniui, kaip kas suprasdavo arba perimdavo iš kitų. Nuo 3 amžiaus Bažnyčia gavėnios ir advento laikotarpiams pradeda skelbti visuotinį pasninką, kurio laikytis turi kiekvienas krikščionis, tikintis Jėzų Kristų.

Koks turėtų būti pasninkas? Kartais sakoma, kad jis privalomas, bet privaloma yra tik mirtis, nes nuo jos negalime pabėgti. Visa kita mes pasirenkame ar kas nors kitas už mus nusprendžia, arba patys tai padarome. Savaime suprantama, jei laikai save Jėzaus Kristaus mokiniu, Evangelijos mokiniu, krikščioniu, kataliku, pasninkas tau turi būti ne kaip jungas ar sunkus išbandymas, bet kaip viena iš Dievo malonių, kurią tu galėtum priimti lengva širdimi, tiesiog peržvelgti savo sąžinę ir pasitikrinti, ar mano valia yra pakankamai stipri, kad galėčiau savo gyvenime atsisakyti tam tikrų dalykų, kad širdis

Nukelta į 2 p.

Atkelta iš 1 p.

atsigauti, kad suprasčiau, jog esu pakankamai stiprus atsispirti tuščioms užgaidoms. Kaip sako pranašas Izaijas (Iz 58, 1-10), kad kitam žmogui padaryčiau ką nors gero, kad mano pasninkas nebūtų vien ginčai, rietenos, piktumai, bet

kad sugebėčiau nusilenkti tiek prieš Dievą, tiek prieš savo artimą, kad sugebėčiau atleisti, galbūt kitą parenti, jei turiu galimybę, vargšui padėti. Štai kur yra tikrasis pasninkas, kur jo tikroji prasmė – kad atsigrėžiu į Dievą su visu savo silpnumu, visomis ydomis, blogybėmis. Aš noriu atsigrėžti į Dievą, gailėtis dėl savo klai-

dų ir kaip atgailą padaryti kitam žmogui gera. Tada bus Gavėnijos laikas įprasmingas, jis nebus tuščias, o pažymėtas gerumo darbais, paženklinamas malda.

Viešpatie, tu mane sukūrei, priimk mane, koks esu, ir priimk mano atgailą dėl nuodėmių ir klaidų.

Dekanas klebonas mons. Vytautas Grigaravičius

Vasario 16-oji – Lietuvos valstybės atkūrimo diena

*Kas laisvę kaip varpus į dangaus bokštus kelia -
To niekas nepavergs. Tautos nenugalės,
Kuri į Dievą tiki ir aukotis gali,
Išlydžius laisvės varpą iš pačios širdies.*

(K. Genys)

Taip rašė mūsų tautos aktorius, laisvės šauklys, žinomas poetas Kęstutis Genys tarsi patvirtindamas apaštalo Jokūbo žodžius: „Palaimintas žmogus, kuris išveria išmėginimą <...>, jis gaus gyvenimo vainiką, kurį Dievas yra pažadėjęs jį mylintiems <...>. Kiekvienas geras davinys ir tobula dovana ateina iš aukštybių, nužengia nuo šviesybių Tėvo“ (Jok 1,12-17).

Iš tiesų mes galime džiaugtis ir sakyti, kad mūsų tauta yra palaiminta, nes jai teko patirti ne vieną Dievo padovanotą stebuklą. Mūsų mažytę tautelę ne kartą slėgė okupacijos našta. Mūsų žemę trypė ne vieno svetimšalio batai. Tačiau Dievo valia ji atradavo savyje jėgų ir ryžto numesti vergystės pančius ir prisikelti naujam, laisvam gyvenimui.

Šiandien mūsų tauta mini vieną labiausiai širdin įsirižusį Lietuvos prisikėlimo rytą – 1918 metais vasario 16-ąją Lietuvos taryba, vadovaujama Lietuvos patriarcho daktaro Jono Basanavičiaus, ryžosi pasirašyti Lietuvos Nepriklausomybės Aktą. Tai buvo drąsus žingsnis, nes visi pasirašiusieji rizikavo savo asmenine laisve. Nuo šios dienos Lietuva buvo laikoma laisva ir nepriklausoma, nors dėl tikrosios laisvės,

dėl tikrosios nepriklausomybės dar reikėjo pakovoti, paskelbtą laisvę dar reikėjo apginti nuo Rusijos, Lenkijos ir Vokietijos agresijos. Tačiau žingsnis buvo žengtas. Nušvitusi šviesa jau negalėjo užgesti. Tikėjimas, vienybė ir viltis, kad Dievas neapleis, padėjo išlaikyti ryžtingą dvasią. Tauta tuo metu išgyveno dvasinį pakilimą, iš Lietuvos bažnyčių ir šventų vietų į dangų kilo rožinio ir dėkingumo maldų pynės. Kaip padėką Dievui už padovanotą laisvę kilo sumanymas pastatyti ir šią didingą Tautos šventovę.

Tačiau ne ilgai lietuviams teko kvėpuoti laisvu Tėvynės oru. Po dvidešimties metų, kai buvo sukurtos savos mokslo institucijos, sava kultūra, kai Lietuvos ekonomika beveik pasivijo laisvuosius Vakarų kraštus, jai teko vėl rimtas išbandymas: beveik 50 metų mūsų tauta buvo okupuota sovietų Rusijos. Daug nuožmiau negu Muravjovo koriko laikais Lietuva buvo rusinama, naikinama Lietuvos kultūros židiniai, ypač griauamos arba paverčiamos sandėliais bažnyčios. Šiai bažnyčiai teko liūdna dalia – ji tapo gamybiniu pastatu, virš kurio aukščiausia me bokšte buvo lietuvių ir rusų kalbomis išrašyta: „Šlovė TSKP“.

Šventasis Raštas moko, kad tautos laisvė, gerovė bei harmonija priklauso nuo tautos tikėjimo ir moralės laipsnio. Štai kodėl pirmiausia okupantai stengiasi išrauti tikėjimą, palaužti mo-

ralės šaknis, kad blogio pasaulis galėtų įsiviešpatauti iškreipdamas tikrąsias vertybes. Blogio pasaulis buvo geras paklusniams, jiems po sovietų saule buvo šilta, saugu ir ramu. Net šiandien, praėjus 20 nepriklausomybės metų, kai kurie su nostalgija prisimena anuos laikus: vos tik kyta suokvai, tuoj pat pasigirsta piktdžiugiški balsai, šlovinantys okupantus ir smerkiantys dabartinius laikus. Nors mes esame laisvi, laisvai galime išpažinti tikėjimą, tačiau blogis niekada laisva valia neužleidžia savo pozicijų. Pikojo pasaulis ir jo tarnai daro viską, kad tik žmogus nerastų Dievo, nes tada daug lengviau įgyvendinti juodžiausius sumanymus. Visi juodojo biznio magnatai siekia pavergti žmogaus sielą, ypač jaunuoliu, apnuodyti ją svaigalais, laisvo sekso ir prievartos troškimu.

Evangelijoje Jėzus klausia mokinių: „Ar vis dar nieko neišmanote ir nesuprantate, ir vis dar esate be nuovokos? Turite akis ir nematote; turite ausis ir negirdite?“ To paties Jis klausia ir mūsų! Jei mes nematysime vis labiau išišakniusio blogio, jei negirdėsime pavojų skelbiančių garsų, jei neatsigręšime į Dievą, labai greitai galime atsidurti ties praraja. Prisimindami anų dienų lietuvių tautos vienybę bei pasitikėjimą Dievu, junkimės ir šiandien į vieningą maldą, prašydami malonės mūsų tautai. Tegul Jo šviesa nutiesia tikrosios laisvės kelią per nuodėmių ir klaidų tamsos labirintus. Amen.

Šventasis Kazimieras

Karalaitis Kazimieras (1458-1484) buvo garbingos Gediminaičių giminės palikuonis. Jo tėvas Kazimieras, Jogailos jaunesnysis sūnus, buvo santūrus ir kuklus, bet savo tikslų atkakliai siekiantis žmogus. Iš prigimties demokratiškas, jis su visais, net su prasičiokais elgdavosi mandagiai ir dėl paprasto gyvenimo būdo lenkų ponų buvo pravardžiuojamas „kailiniutuoju karaliumi“. Šventojo Kazimiero motina Elzbieta Hadsburgaitė buvo Austrijos kunigaikščio ir Šventosios Romos imperijos imperatoriaus Alberto II dukterė. Iš viso ji pagimdė tryliką vaikų, išaugino vienuoliką – šešis sūnus ir penkias dukteris. Dukterys ištekojo už vokiečių kunigaikščių, o iš sūnų tik dviem neteko nešioti karaliaus vainiko – kunigui ir šventajam. Štai kodėl istorikai ją praminė „karalių motina“.

1458 m. spalio 3 d. karaliaus Kazimiero šeimoje gimė trečiasis kūdikis, kurį tėvai pakrikštijo Kazimiero vardu, slavų kalbose reiškiančiu „didžiakalbis“. Iki devynerių metų jį auklėjo rūpestingai ir pamaldi motina.

1467 m. vyriausiuoju karaliaus vaikų auklėtoju tapęs žymus istorikas kan. Jonas Dluogošas mokė tikybos, geografijos ir istorijos. Jau tada mokytojas atkreipė dėmesį į mažąjį Kazimierą, kurį vėliau pavadino „retų gabumų, atminimo vertos išminties bei kilnumo jaunikačiu“. Jis pirmasis pastebėjo ir ypatingą karalaičio pamaldumą: bendros vaikų maldos metu jis būdavo panašus į besimeldžiantį angelą, o kartais taip giliai susikaupdavo, jog nepajusdavo, kad liko melstis vienas. „Kelkis, šventasis jaunikaite“, – kartą juokais taręs kanaaninkas, judinda-

mas Kazimierą už peties. Vargu, ar suvokė garbusis istorikas, jog taria pranašiškus žodžius

Visai kitoks buvo antrasis karalaičių mokytojas – italas Pilypas Buonaikorsis, pramin-tas Kalimachu, mokęs klasikinių kalbų ir literatūros, iškalbos ir eiliavimo meno. Jeigu Jonas Dluogošas buvo reiklus ir griežtas vaikams, karštas katalikas ir popiežiaus šalininkas, žodžiu, senos geros Viduramžių kultūros žmogus, tai Kalimachas su mokiniais elgdavosi jautriai ir švelniai, buvo nusiteikęs antiopiežiškai ir laisvamaniškai, ir į karaliaus rūmus nešė humanizmo epochos dvasią. Taigi šventasis Kazimieras augo ne šiltnamio aplinkoje, bet susikertančių idėjų kovos lauke. Tai skatino mąstyti, ugdyti valią ir grūdinti charakterį, kuriame vėliau taip darbiai susipins tokios rodos prieštaringos savybės, kaip karališkas kilnumas ir krikščioniškas nuolankumas, valdovo griežtumas ir artimo meilė, aktyvus veiklumas ir gilus maldingumas.

Tryliktais gyvenimo metais karalaitis tėvų valia buvo įtrauktas į politinių ir karinių įvykių sūkurį. Kai 1471 m. Čekijos karaliumi tapo jo vyriausiasis brolis Vladislovas, Kazimierą buvo nutarta įsodinti į Vengrijos sostą, kurį jis turėjo teisę paveldėti pagal motiną. Ten tuo metu viešpatavo buvęs regentas Motiejus Korvinas – išmintingas politikas ir gabus karvedys. Vengrų tauta jį gerbė kaip teisingą ir rūpestingą valdovą, Romos popiežius palaikė kaip narsų Europos gynėją nuo turkų, nugalėjusių Bizantijos imperiją ir kėlusią grėsmę krikščioniškoms vakarų valstybėms.

Jaunasis Kazimieras buvo pastatytas pasukubom samdytos kariuomenės priekini ir leidosi į pirmą ir paskutinį savo gyvenime karo žygį. Neparuoštas, neapgalvotas ir avantiūriškas žygis baigėsi nesėkme, ir po pusantro mėnesio karalaitis jau Krokovoje, šalia tėvo. Šitai Dievo Apvaizda tarsi rodytė parodė, jog karalaičio laukia ne žemiškas sostas

Kai 1475 m. Kazimieras Liubline toliau tęsia taip nelemtai nutrauktus mokslus, auklėjamas Jono Dluogošo ir Kalimacho. Uolumu, gabumais, maldingumu jis pelnė ir antrojo mokytojo simpatijas. Kalimachas vėliau jį pavadins „dieviškuoju jaunuoliu, kuris turėjo arba negimti, arba likti amžinas“.

Norėdamas padaryti Kazimierą savo įpėdiniu, tėvas įtraukia jį į valstybės valdymo reikalus. Kazimieras kartais drauge su jaunesniuoju broliu Jonu Albrechtu dalyvauja visose svarbesnėse tėvo kelionėse – į užsienio pasiuntinių priėmimą Vilniuje, į lenkų seimą Piotrkove ir lietuvių – Brastuje. Pastarajame bajorai prašo karaliaus vieną iš sūnų paskirti Lietuvai valdyti, tačiau šis atžėžia jos niekam neatiduosiąs. Jonas Albrechtas paslapčiom nubraukia nusivylimu ašarą, o Kazimieras lieka abejingas: jį vis mažiau betraukia šio pasaulio karalystė

Karalienė Elzbieta vienodai rūpestingai ir dievobaimingai auklėjo visus savo sūnus. Tačiau kokie jie nepanašūs, kokie skirtingi jų gyvenimo keliai! Vyriausiasis sūnus Vladislovas, Čekijos, vėliau ir Vengrijos karalius, rems katalikų priešininkus – čekų husitus, galop susipyks su tėvu, ir šis mirdamas atims iš jo vy-

riausiojo paveldėtojo teises, bet Vladislovas ne iškart atsisakys pretenzijų į lenkų sostą. Jauniausias sūnus Fridrichas – motinos numylėtinis, iš mažens numatytas dvasininko luomui, taps netgi kardinolu ir Gnezdo arkivyskupu, nors, anot Bažnyčios istorikų, visiškai neturės tam pašaukimo, o dėl savo doros susilauks pagrištų priekaištų. Jonas Albrechtas – bene panašiausias į šventąjį Kazimierą ne tik išore, bet ir būdo ypatybėmis, tačiau broliui mirus matyt neberas moralinės atramos ir po tėvo mirties tapęs Lenkijos karaliumi, nesaikingai ir nesantūriai gyvendamas, suardys sveikatą ir mirs, valdęs karalystę vos devynerius metus. Nepradžiugins motinos širdies Aleksandras, pirma tapęs Lietuvos didžiuoju kunigaikščiu, o paskui ir Lenkijos karaliumi: nepastovus, mėgstas pokylius ir prabangą švaistūnas, nepaisydamas motinos maldavimų, ves Maskvos didžiojo kunigaikščio Ivano II dukterį Eleoną, kuri, vyruai abejingai stebint, skatins ir remis stačiatikybės plitimą Lenkijoje ir Lietuvoje. Nepasižymės dora ir Žygimantas, pramintas Senuoju: gyvendamas Dievo nepalaimintame ryšyje su Kotryna Telnyčiete, susilauks trijų nesantuokinių vaikų, o dvariškių raginamas vesti, paskubom ištekins ją už rūmų pareigūno.

Ir štai visiška priešingybė savo broliams – karalaitis Kazimieras. Jaunuolis, kurio šūkis: „Verčiau mirti, negu susitepti!; karalaitis, kuris sako: „Niekio nėra garbingesnio pasaulio valdovams, kaip tarnauti Kristui vargdiečių ir bedalių asmenyje“; žmogus, kuris gyvena pagal taisyk-

lę: „Po Dievo labiausiai reikia mylėti tiesą ir teisingumą“; krikščionis, kuris be ašarų negali paimti kryžiaus ir rankas ir netgi pažvelgti į jį! Ir pirmiausiai jis – uolus Marijos garbintojas, gyvenęs su numylėta giesme „Omni die dic Mariae“ („Meilės himną tau, Marija“) lūpose ir širdyje.

1479 m. Kalėdoms atvykęs į Vilnių, apie pusantrų metų karalaitis padeda tėvui tvarkyti valstybės reikalus, klusniai vykdydamas visus jo pavedimus. Karalius vis dar tikisi palikti jį savo įpėdiniu ir netgi apvedinti su imperatoriaus Fridricho dukterimi. Tačiau sūnus eina Apvaizdos nurodytu keliu. Gilėja jo susikaupimas, artėja galutinė dvasinė branda, jo asmuo tiesiog spinduliuoja. Žmonės tai mato ir jaučia, jie jau dabar jį vadina Lietuvos Angelu.

Tačiau šis nežemiškas jaunuolis su visai žemiška misija, tėvo siunčiamas, vyksta į Radoimą. Nuo 1481 m. pavasario dvejus metus ten pavaduoja karalių, tvarko išdą, išpirkinėja tėvo skolas ir įveda rūmuose tvarką, drausmindamas pareigūnus. Jis laikos griežtos dienotvarkės: ryte – šv. Mišios, dieną – darbas, vakare – ligonių lankymas, vargšų šelpimas.

Tuo metu jam tenka paskutinis išmėginimas: gležną kūną puola džiova. Sunerimusių tėvų parkviestas Lietuvos sostinė, Kazimieras neketina ligai pasiduoti ir netgi išprašo tėvo, kad jam pavestų pakanclerio pareigas, kurias nuo 1483 m. gegužės pabaigos sąžiningai vykdo iki paskutinių dienų.

Artimieji, susirūpinę jo sveikata, pagal to meto gydytojų patarimus, ragina Kazimierą gintis nuo džiovos nusižengiant skaištybei. Pasipikti-

nęs karalaitis atkerta nė neketinas ieškoti kitokios sveikatos kaip Kristus, o pas Jį greit nueisias ir su dabartine sveikata. Manoma, jog būtent po šitokių pasiūlymų Kazimieras davęs amžinosios skaištybės įžadą. Gilėja jo maldingumas, auga maldos poreikis. Ne kartą tarnai jį randa naktį besimeldžiantį prie uždarytų Vilniaus Katedros durų

1483 m. Kalėdas Kazimieras su artimaisiais sutinka Gardino pilyje. Ligonio sveikata negerėja, ir susirūpinę namiškiai iš Liublino iškviečia tėvą, kuris atvyksta kovo 1 d. Tuo tarpu šventasis karalaitis ir toliau eina savo pareigas, karšta malda stiprindamas dvasią Švč. M. Marijos Ėmimo į dangų bažnyčioje. Gailėstingosios Dievo Motinos globa jį lydi iki pat kovo 4 d., kai anksti rytą, išklausęs šv. Mišias ir priėmęs Švč. Sakramentą, Kazimieras miršta, nuėjęs trumpą 25 metų, 5 mėnesių ir 1 dienos gyvenimo kelią žemėje.

Su didžiausiomis iškilmėmis jo garbingieji palaikai nulydimi į Vilnių ir palaidojami Katedroje. 1602 m. lapkričio 7 d. popiežiaus Klemenso VIII bule paskelbtas šventuoju, daugiau kaip penkis šimtmečius dangiškasis Globėjas lydi Lietuvą istorijos išmėginimuose. Jo veidas žvelgia į mus iš paveikslų ir freskų, nuo pakelės kryžių ir koplytėlių, jo vardas skelbia brolijų, draugijų, mokyklų pavadinimuose, žmonių pavardėse ir krikštavardžiuose, vietovių pavadinimuose.

Parengta pagal

P. Kimbrio straipsnį „Lietuvos angelas“ (Katalikų pasaulis, 1989, Nr. 3)

Parapijos gyvenimo atspindžiai

B. Vasylienė

Iškilmingas Vasario 16-osios minėjimas Paminklinėje Kristaus Prisikėlimo bažnyčioje

Paminėti Vasario 16-osios į Paminklinę Kristaus Prisikėlimo bažnyčią su vėliavomis susirinko nemažas būrys studentų, atstovaujanciu įvairias jaunimo organizacijas, taip pat Kauno m. savivaldybės atstovai, svečiai ir tikintieji.

Prie altoriaus aukoti šv. Mišių atėjo apie 20 Kauno arkivyskupijos dvasiškių. Šv. Mišioms vadovavo Kauno arkivyskupas metropolitas Sigitas Tamkevičius SJ.

Homiliją arkivyskupas pradėjo apaštalo Pauliaus žodžiais: „Kristus mus išvadavo, kad būtume laisvi. Tad stovėkime tvirtai ir nesiduokime vėl įjunkomi į vergystės jungą!“ (Gal 5,1). Jis toliau tęsė, kad susirinkome padėkoti Viešpačiui už didelę dovaną – prieš 92 metus susigrąžinusią laisvę ir atkurtą nepriklausomą Lietuvą. Laisvė yra ne tik Dievo dovana, bet ir kiekvieno žmogaus kvietimas kurti laisvą, žmogaus kilnumo vertą gyvenimą. Tai kvietimas į atsakingą laisvę. Pamatiniai laisvės akmenys yra tiesa, teisingumas ir meilė. Jei kas nors išklibina nors vieną iš šių akmenų, laisvės rūmas pradeda aizėti ir byrėti. Arkivyskupas kvietė nedejuoti, dirbti, kad Lietuva pradėtų keistis į gera. „Nesileiskime įveikia-

mi pesimizmo, tarsi blogis galėtų būti stipresnis už Dievo vaikus. Juk mes esame Jėzaus Kristaus išvaduoti ir pašaukti į laisvę“, – baigė homiliją arkivyskupas.

Vakare 18.00 val. šv. Mišioms už Lietuvą vadovavo kun. Juozas Gražulis, koncelebravo klebonas mons. Vytautas Grigaravičius. Per homiliją klebonas kvietė pasidžiaugti tuo, kad mūsų tauta yra palaiminta, nes jai teko patirti ne vieną stebuklą. Todėl turime nuolat dėkoti Dievui už malones ir prašyti, kad Jo šviesa nušviestų tikrosios laisvės kelią.

Po šv. Mišių vyko tradicinis, jau aštuntasis, mišraus choro „Leliukai“ koncertas, kurio organizatoriai Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos klebonas mons. Vytautas Grigaravičius ir Vytautas Bancevičius.

Rima Lipšienė

Ištieskime rankas, sudėtas maldai...

Kanauninkas kun. Robertas Pukenis yra gerai pažįstamas mūsų Šventovė lankantiems tikintiesiems. Daug kartų klausėmės jo homilijų ir supratome, kad jis – lietuvis patriotas, be galo mylintis savo gimtąjį kraštą, jo žmones.

Vienoje iš savo išleistų knygų kunigas rašo: „Pirmutinė pareiga, man regis, atstatyti bažnyčias, išvalyti dulkes ir aukso smiltimis išpuoti altorių, kad Katedra sugrįžtų į kiekvieno žmogaus sielą“. Tad buvo labai įdomu paklausti kanauninko Roberto Pukenio minčių vasario 21-ąją po šv. Mišių konferencijų salėje.

Kanauninkas kalbėjo apie laisvę ir Lietuvą: kokia turi būti teisinė valstybė, kad apgintų savo žmones, o jie prisimintų ne tik teises, bet žinotų ir pareigas. Kieno didžiausias indėlis, kad prieš dvidešimt metų susigrąžinome laisvę, – ir apie tai kalbėjo kanauninkas. Ir apie nuveiktus darbus Tėvynės laisvei, ir apie savo didžiausią svajonę – jog Panevėžyje

būtų pastatyta Jono Pauliaus II bažnyčia.

*„Ištieskime rankas, sudėtas maldai,
kad augtų pažinimo medis,
tėvų ir protėvių pasėtas širdyje
ir laistytas krauju...“*

Tai posmelis iš kanauninko kun. Roberto Pukenio eilėrašcio „Malda“. Ir ne tik šį, bet ir pluoštą kitų išgirdome – apie Lietuvą, apie Tikėjimą ir Viltį, apie strazdelį, apie Motiną ir Tėvą... Kun. Robertas rašo ne tik eiles, išleido ne vieną knygelę ir, tikime, dar išleis. Tai pasako jo paties žodžiai: „Duok, Viešpatie, šviesios vilties, kad mes apšviestume kitus...“

Acū, gerbiamas kanauninke, kad Jūs šviečiate kitus ir šviesite, nes esate kupinas meilės Dievui, Lietuvai ir Žmogui.

B. Vasylienė

Vyskupo Jono Ivanausko vizitacija parapijoje

Pagal Kauno arkivyskupijos antrojo sinodo nutarimus kas penkeri metai kiekvieną parapiją aplanko vyskupas. Šios vizitacijos tikslas – susipažinti su parapijos bendruomenės gyvenimu, patirti, kaip Kristaus Geroji Naujiena pasiekia parapijiečius, stiprinti sielovadą, atsižvelgiant į šiandienos poreikius bei pateikti naujų veiklos impulsų.

Taigi vasario 23 d., 17 val., parapijos aktyvas susirinko į konferencijų salę, kur turėjo vykti susitikimas su vyskupu Jonu Ivanausku. Šį kartą vyskupą atlydėjo Kauno arkivyskupijos sielovadinių institucijų atstovai iš Šeimos, Jaunimo, Katechetikos ir Piligriminių kelionių centrų.

Parapijos klebonas Vytautas Grigaravičius, pasveikinęs visus parapijiečius ir svečius, nusakė susitikimo eigą ir suteikė žodį vyskupui.

Vyskupas J. Ivanauskas pasidžiaugė gausiu parapijiečių būriu, susirinkusiu į susitikimą. Jis kalbėjo, kad pagrindinis parapijos veiklos tikslas – įgyvendinti Kauno arkivyskupijos II sinodo dokumentus, kurie išleisti atskira knyga. Ši Sinodo knyga – tai kanonų teisės kodeksas, pritaikytas būtent mūsų arkivyskupijai. Pagal Bažnyčios nustatytą tvarką visa sielovados veikla vyksta parapijoje.

Vyskupas taip pat akcentavo šių metų veiklos prioritetus – tai malda, kasdienė bendra malda šeimoje ir sekmadienio šventimas. „Jei tik kalbėsime apie Dievą, o nebūsime su Dievu, – nieko nelaimėsime. Kuri šeima gyvena su kartu maldoje, tokia šeima ir bus visą gyvenimą kartu“, – baigė trumpą įžangos žodį vyskupas.

Po to parapijos jaunimo grupės, šeimų bei Vaikų dienos centrų nariai, tikybos mokytojai ir katechetai su arkivyskupijos atstovais išsiskirstė į darbo grupes. Konferencijų salėje pokalbiui su vyskupu liko Pastoracinės tarybos, Senjorų klubo, Katalikių moterų sambūrio, laikraščio redkolegijos, Šventojo Rašto studijų grupės, Ekonominės tarybos, Caritas organizacijos, choro, Marijos legiono ir Gyvojo rožinio grupių nariai.

Grupės atstovai trumpai papasakojo apie savo veiklą, o vyskupas po kiekvieno pasisakymo pateikdavo patarimų, pagyrimų, minčių bei įžvalgų. Apibendrinęs visą veiklą vyskupas davė vertingų pasiūlymų:

Puiku, kad choras turi gerą vadovę, tačiau labai svarbu pasirūpinti ir bendruomeniniu giedojimu, atgaivinti jį. (Anot vyskupo, mūsų parapijoje dar jo vaikystės laikais šv. Mišių metu visa mažoji Prisikėlimo bažnyčia vieningai giedodavo, ir tai paliko neišdildomą įspūdį.)

Reikėtų palaikyti glaudesnius ryšius su mokyklomis. Labai gaila, kad po Pirmosios komunijos vaikai iš bažnyčios išsisklaido, tai rodo, kad Sutvirtinimo sakramentą geriausiai atveju priima tik pusė iš jų. Vienas tokio bendradarbiavimo pavyz-

džiū – tai į Švietimo skyrių išsiųstas arkivyskupo kvietimas švęsti kartu su parapijomis Padėkos už laisvę šventę, kurios pagrindinė išskilmė vyks Šiluvoje rugsėjo 12 d.

Padėkos už laisvę šventės proga Šiluvos muziejuje surengti paroda apie savo parapijos veiklą.

Užmegzti draugystę su kitomis Kauno parapijomis ir dalytis sielovadinės veiklos patirtimi.

Patartina, kad Caritas, Senjorų klubas, Katalikių moterų sambūris glaudžiau bendradarbiautų su parapijos jaunimo grupėmis, Vaikų dienos centro vaikais, kartu aptartų savo veiklą, padėtų vieni kitiems vykdyti tarnavimo artimui misiją.

Labai gerai, kad meldžiatės už kunigus, pašaukimus, klierikus, tačiau ypač reikia kartu melstis ir už jaunus šeimas.

Po valandos į konferencijų salę sugrįžo tikybos mokytojai bei katechetai, šeimos centro, jaunimo grupės „Vynmedis“, šv. Damijono maldos grupės bei ministrantų grupės nariai su arkivyskupijos atstovais – Vaida, Emiliu, Mantu ir Artūru. Vaida, pasidžiaugusi aktyvia jaunimo veikla Bažnyčioje, akcentavo, kad Jaunimo centro tikslas – padėti jaunam žmogui atrasti Jėzų, todėl visi turime rodyti iniciatyvą.

Jaunieji arkivyskupijos atstovai pageidavo, kad būtų sudarytos sąlygos arkivyskupijos atstovams apsilankyti tikybos pamokose ir moksleiviams kalbėti, jog Bažnyčia turi ką pasiūlyti jaunimui, o jaunimas – Bažnyčiai. Labai svarbu skleisti informaciją apie tai, ką veikia tikintis jaunimas, todėl pasveikino „Vynmedžio“ grupės narę Ievą, kuri sukūrė „Vynmedžio“ internetinį puslapį.

Parapijos jaunimas turėtų aktyviau domėtis Piligrimų centro veikla, nes tai yra gera proga patraukti draugus. Piligrimų centras siūlo daug piligriminių žygių ne tik Lietuvoje, bet kviečia aplankyti ir kitų šalių šventąsias vietas.

Arkivyskupijos atstovai tikybos mokytojams išdalijo lankstinukus, knygutes su informacija apie Jaunimo ir Piligriminių kelionių centrų veiklą.

Arkivyskupijos atstovas Artūras, kalbėdamas apie tikybos mokytojų ir su vaikais bei suaugusiais dirbančių katechetų darbą, pasidžiaugė, kad tikybos mokytojams mokyklose sudarytos pakankamai geros sąlygos ir gerai įvertino jų bei katechetų darbą. Jis pakvietė vadovus į tobulinimosi seminarus. Vyskupas padėkojęs akcentavo, kad tikybos mokytojų veikla yra labai svarbi, aktuali ir atsakinga: „Jei šiandien įvairiuose renginiuose matome daug jaunimo, tai rodo, kad tikybos mokytojai ir katechetai dirba rimtai bei atsakingai“.

Baigiantis darbiniam susitikimui vyskupas Jonas Ivanauskas padėkojo visiems už aktyvų dalyvavimą, gražius rezultatus ir palinkėjo sėkmės ateityje ruošiantis kanoninei vizitacijai.

Po oficialiosios dalies vyko agapė. Draugiškai vaišinėmės arbata ir pačių atsineštais suteptiniais, sausainiais, kitais skanumynais. Dar valandą laiko žmonės bendravo grupelėmis, diskutavo, dalijosi įspūdziais ir tikriausiai jau planavo būsimus darbus Dievo garbei.

Klaidos atitaisymas

„Prisikėlimo“ Nr. 68 į straipsnį „Prisikėlimo parapijos Caritas laukia savanorių“ įsivėlė nemaloni klaida: 3 puslapyje parašytą pirmąjį pastraipos sakinį „Kauno m. Kristaus Prisikėlimo parapijos veikia sriubos valgykla, kuriai teikiame paramą, dalijami maisto paketai.“ reikėtų skaityti taip: Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijoje veikia sriubos valgykla, kuriai teikiame paramą (patiksliname, kad maisto paketai valgykloje nedalijami, red.). Labai atsiprašome gerbiamos Caritas vedėjos Danutės Ševeliovienės ir skaitytojų už šią klaidą.

Laikraščio redakcijai rašyti parapijos raštinės adresu: Laikraščiuvi „Prisikėlimas“, Žemaičių 31 b, Kaunas. Tel. (8-37) 229222

El. paštas: prisikelimas@kaunas.lcn.lt, internetinis adresas: www.prisikelimas.lt. Tiražas 1000 egz.

Vyr. redaktorius parapijos klebonas, dekanas monsinjoras Vytautas Grigaravičius; redakcijos nariai: Gediminas Žukas, Aldona Narušienė, Birutė Vasylienė, Adolfa Daukšienė, Dalė Starkutė.

Kauno Kristaus Prisikėlimo parapijos pastoracinės tarybos laikraštis